

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 30/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 158/2007 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 158/2007 porušené boli.

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 158/2007 prikažuje konať bez zbytočných prietahov.

3. JUDr. [REDAKOVANÉ] n e p r i z n á v a finančné zadost'učinenie.

4. Okresný súd Nitra j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šestnásť centov) na jej účet do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 30/2017-8 z 18. januára 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 158/2007.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v právnom postavení odporkyne v konaní o určenie neplatnosti zmluvy je stranou sporu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 27 Cb 158/2007 od roku 2007. Vec nie je dosiaľ právoplatne skončená napriek tomu, že sťažovateľka podala aj dve urgencie predsedovi okresného súdu, aby okresný súd v jej veci konal. Jej vecou sa už ústavný súd zaoberal, ale z procesných dôvodov bola jej sťažnosť odmietnutá, resp. odložená (I. ÚS 318/2015, Rvp 8714/2016).

3. Sťažovateľka sa domnieva, že došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci vydal nález, ktorým vysloví, že

„v konaní Okresného súdu v Nitre č. k. 27 Cb 158/2007 došlo k porušeniu článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a priznáva sťažovateľke primerané zadosťučinenie v sume 10.000,- Eur“.

Sťažovateľka zároveň žiada priznať jej náhradu trov konania za 2 úkony po 254 € s tým, že pri vyčíslení trov vychádzala zo sumy 10 000 €.

4. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k priebehu konania podaním sp. zn. Spr 124/2017 zo 17. februára 2017 doručeným ústavnému súdu 27. februára 2017. Vo vyjadrení okresného súdu, ktorého prílohu tvorí chronológia procesných úkonov súdu prvého stupňa, sa uvádza: *„Vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 napadla na Krajský súd v Bratislave dňa 5.10.2006 (vedená pod sp.zn.8Cbi/165/2006), postúpená bola podľa § 104a ods.2 OSP na Okresný súd Trenčín dňa 26.10.2006. Okresný súd Trenčín dňa 13.11.2006 predložil vec Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie o vecnej a miestnej príslušnosti a NS SR dňa 28.3.2007 rozhodol o príslušnosti Okresného súdu Nitra, ktorému vec bola doručená dňa 9.5.2007.*

Zákonným sudcom v čase od 9.5.2007 do 6.5.2012 bola sudkyňa Mgr.Božena Csibrányiová, od 7.5.2012 do 14.4.2015 sudca JUDr.Pavol Varečka a od 15.4.2015 bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Ľubici Farkašovej.

Pod sp.zn. 27 Cb 158/2007 je vedené konanie žalobcu: [REDAKOVANÉ], proti žalovaným: 1./ [REDAKOVANÉ] ... [REDAKOVANÉ] 2./ [REDAKOVANÉ] ... [REDAKOVANÉ], 3./ [REDAKOVANÉ] ... [REDAKOVANÉ], 4./ [REDAKOVANÉ] ... [REDAKOVANÉ], 5. / [REDAKOVANÉ] ... [REDAKOVANÉ] 6./ [REDAKOVANÉ] ... [REDAKOVANÉ], o určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku, o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, o určenie vlastníckeho práva, o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, o určenie povinnosti vypratať nehnuteľnosti. Sťažovateľka [REDAKOVANÉ] je žalovanou v 5./ rade.

Vec napadla na tunajší súd dňa 9.5.2007 a pôvodne v nej konala zákonná sudkyňa Mgr. Božena Csibrányiová. Po odchode sudkyne na materskú dovolenku bola vec náhodným výberom pridelená sudcovi JUDr. Pavlovi Varečkovi. Sudca po oboznámení sa so spisom, ktorý mal v tom čase už viac ako 1800 strán, pokračoval v konaní. Vo veci vytýčil pojednávanie na 12.10.2012, 7.12.2012, 22.2.2013, 26.7.2013 a 15.11.2013. Pojednávania boli opakovane odročované a to 3 x pre neprítomnosť účastníkov (12.10.2012, 7.12.2012, 26.7.2013) a 2 x pre prekážky na strane sudcu /praceneschopnosť, účasť na rokovaní obchodného kolégia/. Od uvedenej doby sudca JUDr. Varečka nevykonal ďalšie úkony, čo bolo spôsobené tým, že vo svojom oddelení vybavoval cca 1 000 vecí , pričom v roku 2014 začal mať zdravotné problémy, v dôsledku ktorých bol praceneschopný, absolvoval lekárske vyšetrenia a zo zdravotných dôvodov čerpal aj dovolenku. Od 14.1.2015 bol opakovane praceneschopný, pričom išlo o praceneschopnosť dlhodobú, preto po naplnení podmienok ustanovenia § 51 ods. 4 písm. a) zák. č. 757/2004 Z.z., boli na základe dodatku č.3 k Rozvrhu práce Okresného súdu Nitra na rok 2015, všetky veci z oddelenia JUDr. Varečku /1 400 vecí/ prerozdelené medzi ostatných sudcov. Predmetná vec bola dňa 15.4.2015 pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Ľubici Farkašovej. Sudkyňa sa s rozsiahlym spisovým materiálom /1 938 strán/ oboznámila a vytýčila pojednávanie na 18.9.2015, ktoré bolo odročené na 27.11.2015 z dôvodu potreby rozhodnúť o vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 4./rade do konania.

Dňa 8.3.2016 súd uznesením č.k. 27 Cb 158/2007-2114 rozhodol o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 4./ rade. Ďalšie pojednávanie bolo vytýčené na 30.3.2016, ktoré sa riadne uskutočnilo a bolo odročené na termín 25.5.2016 za účelom ďalšieho dokazovania. Dňa 27.4.2016 bol spis predložený na Krajský súd v Nitre za účelom rozhodnutia o odvolaní voči uzneseniu o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 4./rade. Na pojednávanie vytýčené na 25.5.2016 si súd zapožičal z Krajského súdu v Nitre spis sp. zn. 27 Cb 158/2007 a toto pojednávanie pred jeho otvorením bolo odročené na 14.9.2016. Pojednávanie dňa 14.9.2016 bolo taktiež odročené, nakoľko odvolací súd ešte nerozhodol o odvolaní vedľajšieho účastníka a spis sa v tom čase stále nachádzal na odvolacom súde. Krajský súd v Nitre spis sp.zn. 27 Cb 158/2007 vrátil dňa 30.1.2017 s tým, že uznesením č.k. 15 Cob 64/2016-2306 zo dňa 10.10.2016 prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Zo spisu je zrejmé, že vo veci boli nariadované termíny pojednávania, avšak pojednávania boli viackrát zmarené z dôvodu na strane žalovaných, keď žalovaný v 4./ rade žiadal ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávani z dôvodu svojej PN a vyslovil nesúhlas s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Tento žalovaný bol zároveň štatutárnym zástupcom žalovaných v 1./, 2./, 3./, 6./ rade a tu tiež ako jediný štatutárny zástupca žiadal ospravedlniť svoju neúčast' a vyslovil nesúhlas s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. K zmene v tomto stave došlo od 10.10.2012, kedy súdu doručil [REDACTED] splnomocnenie na zastupovanie žalovaného v 4./ rade, čo však bolo len do 9.9.2015, kedy vypovedal plnú moc. Sťažovateľka sa tiež na pojednávaniach nezúčastňovala, nepreberala na adrese bydliska zásielky zo súdu (č.l.2047, 2050, 2069, 2174, 2233, 2234, 2321).

V prílohe Vám zasielam chronológiu úkonov súdu a strán konania, z ktorého je zrejmý postup súdu vo veci. Ide o rozsiahly spisový materiál /2337 strán/, v ktorom je uplatnených viacero nárokov, pričom k dĺžke konania prispeli dosť výraznou mierou i účastníci konania, najmä žalovaní, kvôli ktorým boli pojednávania viackrát odročované. Dĺžku konania ovplyvnila i skutočnosť, že pri prejednávaní veci sa vystriedali viacerí sudcovia, k čomu došlo z objektívnych dôvodov /sudkyňa Mgr. Csibrányiová nastúpila na MD, sudca JUDr. Varečka bol pre vážne zdravotné problémy dlhodobo práceneschopný/. Práve v období, kedy bola vec pridelená sudcovi JUDr. Varečkovi evidujeme dlhšie trvajúcu nečinnosť a to od 5.11.2013 do 12.6.2015, kedy nebol vo veci vykonaný žiadny úkon.

Po pridelení veci sudkyňi JUDr. Lubicí Farkašovej bol postup súdu plynulý a bez zbytočných prieťahov.“

5. V zásade rovnaké skutočnosti týkajúce sa chronológie úkonov okresného súdu a účastníkov konania zistil aj ústavný súd z obsahu sťažnosti a súdneho spisu, ktorý mu bol doručený spolu s vyjadrením okresného súdu 27. februára 2017.

6. Ústavný súd v tejto súvislosti zistil, že okresný súd v tejto veci nariadil viac ako 25 termínov pojednávania (prvé ešte 11. decembra 2008), ale tieto pojednávania boli takmer vždy odročované pre neprítomnosť účastníkov, najmä žalovaných v 1. až 6. rade, ktorí žiadali, aby okresný súd nekonal v ich neprítomnosti. Pojednávania, na ktorých bolo

vykonané okresným súdom aj dokazovanie, sa uskutočnili len tri, prvé 3. mája 2011, druhé 18. septembra 2015 a tretie 30. marca 2016 (č. l. 2149 až č. l. 2160). Okrem nariadovania pojednávania okresný súd konal už iba o procesných otázkach (nariadil predbežné opatrenie, aby toto konanie neskôr zastavil, rozhodol o vstupe a pripustení účastníkov na strane žalovaných, o dvoch návrhoch na prerušenie konania, ktoré zamietol, o zmenách petitu žaloby, o oslobodení žalobcu od platenia súdnych poplatkov a pod.).

7. Sťažovateľka ako advokátka v stanovisku z 15. marca 2017, ktorým reagovala na vyjadrenie predsedníčky okresného súdu, uviedla, že *„od samého počiatku robia veľké prietahy vo veci, odporcovi žiadne pokuty neukladajú. A pritom som im viackrát písala, že od ich rozhodnutia je závislé moje trestné stíhanie, ktoré sa vedie voči mojej osobe na OS Bratislava I, č.k. 7T/7/2010. Nikdy to nebrali na vedomie.“*

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

9. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo,

verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

13. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

14. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok a ktorý vo svojich ustanoveniach upravuje zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania v čl. 17. Podľa § 100 ods. 1 OSP len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (obdobne § 157 ods. 1 CSP).

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

16. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o viacerých nárokoch žalobcu, napr. „*o určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku, o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, o určenie vlastníckeho práva, o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, o určenie povinnosti vypratať nehnuteľnosti*“. Z obsahu súdneho spisu okresného súdu síce vyplýva, že čiastočne ide o skutkovo zložitejšiu vec, a to najmä vzhľadom na vyšší počet účastníkov konania na strane žalovaných a súvislosť sporu s inými konaniami vedenými na Krajskom súde v Bratislave, ako aj dvoma spormi vedenými na Okresnom súde Nitra a Okresnom súde Bánovce nad Bebravou. Na druhej strane vec sa nejaví ako právne zložitá a z dosiahnutých výsledkov ústavný súd nezistil takú zložitosť veci, ktorá by mohla odôvodňovať už viac ako desaťročné trvanie tohto konania.

17. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil, že k predĺženiu predmetného konania čiastočne prispela aj sama sťažovateľka, ktorá ako žalovaná v 5. rade bola dvakrát vypočutá okresným súdom, ale niektorých pojednávanií sa nezúčastnila, hoci svoju neúčast' len na niektorých z nich ospravedlnila. Sporadicky taktiež nepreberala zásielky súdu na adrese, ktorú uviedla, a keď aj vedela o termíne pojednávanií, tak sa bez

ospravedlnenia týchto nezúčastnila (napr. 11. októbra 2011, 7. decembra 2012 a naposledy 25. mája 2016; pozri bod 4), čiže o svoju vec sa riadne vždy nestarala (*vigilantibus iura*). Na druhej strane však sťažovateľka bola neskôr v konaní aktívna a opakovane žiadala okresný súd, aby vo veci konal, najmä v rokoch 2013 až 2015, a podala aj sťažnosti ústavnému súdu, kde však nebola úspešná (pozri bod 2).

18. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, bol postup samotného okresného súdu. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (viac ako 10 rokov) malo za následok zistenie zbytočných prietahov, pretože okresný súd nevykonával relevantné úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádzala.

19. Ústavný súd sa po vyjadrení okresného súdu, ktorý sám priznal „*dlhšie trvajúcu nečinnosť a to od 5.11.2013 do 12.6.2015*“, priklonil k názoru sťažovateľky, že k zbytočným prietahom v konaní skutočne došlo, hoci okresný súd v predmetnej veci určité úkony vykonal. Postup okresného súdu však vzhľadom na celkovú dĺžku konania možno považovať predovšetkým za nesústreďený a neefektívny. Odročovanie pojednávania možno v kontexte danej veci hodnotiť jednoznačne ako nehospodárne konanie (okresný súd len raz uložil poriadkovú pokutu, ktorú však odvolací súd zrušil) a nemožno akceptovať predovšetkým to, že vo veci samej okresný súd ako prvostupňový súd ešte nerozhodol ani o jednom z viacerých nárokov žalobcu, ak navyše od rozhodnutia v tejto veci súvisia aj iné spory, ktoré sú vedené na iných súdoch (pozri bod 16) a tento spor má súvis aj s trestným stíhaním sťažovateľky, ktorá za týmto účelom tiež žiadala okresný súd, aby vo veci čo najskôr rozhodol. Okresný súd ešte nerozhodol ani o návrhu žalobcu na zmenu žaloby, ktorý mu bol doručený 14. apríla 2016 (č. 1. 2169 až č. 1. 2173).

20. Podľa názoru ústavného súdu konanie, ktoré trvá pomerne dlhé obdobie, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. II. ÚS 3/09, III. ÚS 170/2010, III. ÚS 21/2014) a nie je potrebné vymedzovať prípadne ďalšie obdobia (úseky) kratšej nečinnosti okresného súdu alebo uvádzať iné príklady neefektívnej práce okresného súdu.

21. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania. Aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa s'ťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

22. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa s'ťažovateľka obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

23. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 158/2007 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

24. Ústavný súd zároveň prikázal okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 27 Cb 158/2007 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu), aj keď o to sťažovateľka vo svojej sťažnosti výslovne nežiadala.

25. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

26. Sťažovateľka v sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €. Svoju žiadosť o priznanie finančného zadosťučinenia (priznanie nemajetkovej ujmy v sume 10 000 €) vo svojej sťažnosti však bližšie neodôvodňuje, hoci je advokátkou.

27. Aj keď by podľa názoru ústavného súdu v takýchto prípadoch zvyčajne prichádzalo do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, ústavný súd nemohol sťažovateľke toto finančné zadosťučinenie priznať, pretože svoju žiadosť riadne neodôvodnila. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažovateľke finančné zadosťučinenie nepriznal (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

28. Ústavný súd k tomu dodáva, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité zdôrazniť aj to, že jeho právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy sťažovateľovi, ktorého sťažnosti vyhovie v merite veci, nie je samostatným nárokom sťažovateľa na akési odškodnenie za prípadné prietahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má len akcesorickú povahu. Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu teda nie je autonómnym prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre

domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (I. ÚS 235/03, I. ÚS 112/07, I. ÚS 203/09, I. ÚS 496/2013).

29. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešnej sťažovateľke vznikli trovy konania a ako advokátka si vyčíslila odmenu spolu za dva úkony po 254 € a táto odmena mala vychádzať zo sumy požadovaného finančného zadostučinenia 10 000 € (ako k tejto odmene presne došla, však v sťažnosti bližšie neuvádza; pozn.) .

30. Ústavný súd zistil, že základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2015 v sume 858 €. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2016 (príprava a prevzatie veci, písomné vyhotovenie sťažnosti) po 143 €. Ďalej má sťažovateľka nárok aj na náhradu režijného paušálu 8,58 € za jeden úkon podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľke, spolu takto predstavuje sumu 303,16 €.

31. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

32. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet sťažovateľky v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

33. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 29. marca 2017